

MĀJDZĪVNIĒKU APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI 09.02

I. Lietotie termini un to skaidrojums

1. **Apdrošinātājs** - apdrošināšanas akciju sabiedrība "Baltijas Apdrošināšanas nams".
2. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē norādītie mājdzīvnieki un bišu saimes.
3. **Apdrošinājumaņēmējs** – juridiskā vai fiziskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
4. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā juridiskā vai fiziskā persona, kuras labā noslēgts apdrošināšanas līgums, kurai ir apdrošināmā interese un kurai ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, iestājoties apdrošināšanas gadījumam.
5. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas līgumā noteikta naudas summa, par kuru pret bojāeju vai piespiedu likvidāciju ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.
6. **Kopējā apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas polisē norādītā naudas summa, kura veidojas, saskaitot visas apdrošinājuma summas, par kādām apdrošināts katrs atsevišķais apdrošināšanas objekts.
7. **Apdrošināšanas prēmija** – apdrošināšanas polisē noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
8. **Apdrošināšanas pieteikums** - Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai informētu to par apdrošināšanas objektu, faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami Apdrošinātājam apdrošināmā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai.
9. **Apdrošināšanas līgums** – Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības un Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
10. **Apdrošināšanas polise** - dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas līguma noteikumus, kā arī visus šī līguma grozījumus un papildinājumus, par kuriem Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā.
11. **Apdrošināšanas gadījums** – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
12. **Apdrošināmā interese** – interese neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam.
13. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas polisē paredzēts, no Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātāja gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
14. **Apdrošināšanas atlīdzība** – apdrošinājuma summa, tās daļa vai cita par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
15. **Apdrošinātā pašā risks** - naudas izteiksmē vai procentos izteikta apdrošinājuma summas daļa, kas tiek atskaitīta no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības.
16. **Faktiskā vērtība** – naudas summa, kas būtu nepieciešama, lai no jauna iegādātos tāda paša veida un kvalitātes apdrošināšanas objektu. Noteicošā ir zemākā summa.

II. Vispārīgie noteikumi

17. Apdrošinātājs noslēdz apdrošināšanas līgumu ar Apdrošinājumaņēmēju par mājdzīvnieku un bišu saimju apdrošināšanu saskaņā ar šiem noteikumiem, apdrošināšanas līgumu, likumu "Par apdrošināšanas līgumu" un citiem normatīvajiem un tiesību aktiem apdrošināšanas jomā. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs turpmāk tiek saukti arī Puses.
18. Apdrošinātāja vispārīgie pienākumi ir izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.
19. Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātāja vispārīgie pienākumi ir:
  - 19.1. sniegt patiesu un pārbaudāmo informāciju par apstākļiem, kuri Apdrošinātājam ir svarīgi, slēdzot apdrošināšanas līgumu un par kuriem Apdrošinātājs ir uzdevis jautājumus vai pieprasījis sniegt informāciju apdrošināšanas pieteikumā;
  - 19.2. ievērot šo noteikumu un apdrošināšanas līguma nosacījumus;
  - 19.3. maksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajos termiņos;
  - 19.4. nodrošināt apdrošināšanas objekta saglabāšanu, pareizu uzturēšanu un kopšanu.

III. Apdrošināšanas objekts

20. Saskaņā ar šiem noteikumiem apdrošināšanas objekts ir apdrošināšanas polisē ar konkrētu atrašanās vietu (adrese) zemāk norādītie mājdzīvnieki un bišu saimes:
- 20.1. liellopi (reģistrēti) – sākot no 6 (sešu) mēnešu vecuma;
  - 20.2. cūkas, sīklopi – sākot no 4 (četrus) mēnešu vecuma;
  - 20.3. zirgi (reģistrēti) – sākot no 1 (viena) gada vecuma;
  - 20.4. kažokzvēri – sākot no 4 (četrus) mēnešu vecuma;
  - 20.5. šķirnes suņi, kaķi (ar reģistrācijas apliecībām) – sākot no 6 (sešu) mēnešu vecuma;
  - 20.6. bišu saimes stropus.
21. Saskaņā ar šiem noteikumiem netiek apdrošināti:
- 21.1. slimi dzīvnieki;
  - 21.2. dzīvnieki, kuri pēdējā veterinārajā izmeklēšanā pozitīvi reaģējuši uz leikozi, tuberkulozi un brucelozi;
  - 21.3. mājdzīvnieki, kuri atrodas apvidos, kuros noteikta karantīna;
  - 21.4. liellopi – vecāki par 10 (desmit) gadiem;
  - 21.5. zirgi – vecāki par 16 (sešpadsmit) gadiem;
  - 21.6. suņi – vecāki par 10 (desmit) gadiem;
  - 21.7. kaķi – vecāki par 6 (sešiem) gadiem.
22. Apdrošinātājs, atsevišķi vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju, par ko tiek izdarīta sevišķa atruna polisē, var atkāpties no atsevišķiem šo noteikumu 21.punktā minētajiem izņēmumiem.

IV. Apdrošinātie riski

23. Apdrošināšanas objektu var apdrošināt pret tā bojāeju vai piespiedu nokaušanu (likvidāciju), ko izraisījuši šādi apdrošināmie riski:
- 23.1. pēkšņas, akūtas slimības;
  - 23.2. dabas stihijas (negaiss, zibens spēriens, viesuļvētra, krusa, lietusgāzes, plūdi);
  - 23.3. šādi nelaimes gadījumi – ugunsgrēks, eksplozija, saules vai karstuma dūriens, nožņaugšanās, meža zvēru vai suņu (sveši, pieklīduši suņi) uzbrukums, čūsku vai kukaiņu kodiens, noslīkšana, saindēšanās, transporta līdzekļa uzbraukums, citi traumatiski gadījumi (lūzumi, sastiepumi u.tml.).
24. Apdrošināšanas objektu var apdrošināt arī pret trešo personu prettiesiskas rīcības risku (zādzība, laupīšana, ļaunprātīga dedzināšana), Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam atsevišķi vienojoties.
25. Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam savstarpēji vienojoties, par ko tiek izdarīta sevišķa atruna polisē, apdrošināšanas objektu – suni var apdrošināt arī pret nelaimes gadījumiem, kas notikuši, apdrošināšanas objektam pildot apsardzes, meklēšanas, medību u.c. dienesta pienākumus, kuru rezultātā apdrošināšanas objekts iet bojā vai jāveic apdrošināšanas objekta piespiedu likvidācija.
26. Apdrošināšanas objektu piespiedu likvidācija (nokaušana) tiek uzskatīta par apdrošināšanas gadījumu, ja tā ir nenovēršama 23., 24., 25.punktā minēto apdrošināto risku iestāšanās rezultātā un tiek izdarīta ar licencēta veterinārā dienesta speciālista rīkojumu.
27. Apdrošināto risku uzskaitījums šo noteikumu 23., 24., 25.punktos ir pilnīgs un nav plašāk vai citādi skaidrojams.
28. Apdrošināšanas objektu var apdrošināt pret visiem augstāk minētajiem apdrošināmiem riskiem kopā vai pret kādu atsevišķu šo noteikumu 23., 24., 25.punktā minēto apdrošināmo risku.
29. Par apdrošinātiem riskiem netiek uzskatīti un Apdrošinātājs neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību par zaudējumiem, kas radušies:
- 29.1. kodolsprādziena, radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma iedarbības rezultātā;
  - 29.2. gaisa, ūdens vai augsnes piesārņojuma rezultātā, ieskaitot ķīmisku vielu lietošanu augu aizsardzībai un dzīvnieku barībai piejauktu ķīmisku vielu iedarbības rezultātā;
  - 29.3. apdrošināto mājdzīvnieku patoloģisku dzemdību vai to seku rezultātā (ieskaitot piespiedu nokaušana šādā gadījumā);
  - 29.4. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, viņa ģimenes locekļu, nodarbināto vai pilnvaroto personu ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā;
  - 29.5. elektriskā sprieguma iedarbībā;
  - 29.6. valsts varas, tiesas, pārvaldes un pašvaldības kompetentu institūciju likumīgu rīkojumu rezultātā;
  - 29.7. karadarbības, masu nemieru un to seku rezultātā, streiku, teroristiskas darbības rezultātā;
  - 29.8. zemestrīces vai tamlīdzīgas dabas katastrofas rezultātā;
  - 29.9. ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs, viņa darbinieki, ģimenes locekļi vai citas personas, kuras apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs pielaiž pie mājdzīvniekiem, neievēro saprātīgos parastos piesardzības noteikumus un paši veicina bojājumu mājdzīvniekiem rašanos.
30. Apdrošinātājs, vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju, var atkāpties no atsevišķiem 29.punktā minētajiem izņēmumiem, kā arī noteikt papildus izņēmumus vai ierobežojumus, par ko tiek izdarīta sevišķa atruna polisē.

V. Apdrošināšanas līgums

- 31.** Apdrošināšanas līgumu noslēdz pēc apdrošināšanas objekta un tā atrašanās vietas apskates.
- 32.** Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājumaņēmējam pēc Apdrošinātāja pieprasījuma ir jāuzrāda Apdrošinātājam:
- 32.1.** juridiskajai personai – reģistrācijas apliecība un statūti;
  - 32.2.** fiziskajai personai – personu apliecinošs dokuments;
  - 32.3.** apdrošināšanas objekta īpašuma tiesību un reģistrāciju apliecinošs dokuments, ja tādi ir;
  - 32.4.** cits dokumentus (dzīvnieka pase, vakcinācijas uzskaites lapa u.tml.), kas ir svarīgi apdrošināmā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai.
- 33.** Pirms apdrošināšanas līguma parakstīšanas Apdrošinātājs ir tiesīgs izstrādāt un iesniegt Apdrošinājumaņēmējam rekomendācijas apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības samazināšanai un apdrošināšanas objekta uzturēšanai un kopšanai. Šīs rekomendācijas kļūst par apdrošināšanas līguma neatņemamu sastāvdaļu, ja tās ir ietvertas apdrošināšanas polisē un tās ir obligātas Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātājam. Šo rekomendāciju nepildīšanas sekas ir apdrošināšanas atlīdzības izmaksas atteikšana vai tās samazināšana.
- 34.** Lai apdrošināšanas objektu apdrošinātu pret pēkšņām, akūtām slimībām, Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt Apdrošinājumaņēmējam uzrādīt veterināra vai cita kompetenta speciālista atzinumu par apdrošināšanas objektu.
- 35.** Apdrošinājumaņēmēja pienākumi, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, ir:
- 35.1.** sniegt Apdrošinātājam pilnīgu, precīzu un patiesu informāciju, kurai ir nozīme Apdrošinātājam apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai, un, kas ir svarīga Apdrošinātājam, slēdzot apdrošināšanas līgumu;
  - 35.2.** sniegt Apdrošinātājam datus par apdrošināšanas objekta vērtību un tā raksturojumu;
  - 35.3.** paziņot Apdrošinātājam par citiem tam zināmajiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz to pašu apdrošināšanas objektu;
  - 35.4.** samaksāt Apdrošinātājam apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā, termiņos un apmērā;
  - 35.5.** informēt Apdrošināto par to, ka viņš tiek apdrošināts.
- 36.** Ja noslēdzot Apdrošināšanas līgumu, par apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību izziņots masu informācijas līdzekļos, Apdrošinātājs neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas objekta bojāeju, ko izraisījis izziņotais risks.
- 37.** Apdrošināšanas līgums stājas spēkā nākamajā dienā pēc apdrošināšanas polisē norādītās apdrošināšanas prēmijas samaksas, ja apdrošināšanas līgumā nav paredzēts citādi. Ja polisē ir norādīts līguma spēkā stāšanās datums, tad arī šajā gadījumā līgums stājas spēkā tikai nākošajā dienā pēc apdrošināšanas prēmijas samaksas.
- 38.** Ja Apdrošinājumaņēmējs konkrētus mājdzīvniekus apdrošina pirmo reizi pie Apdrošinātāja, līgums stājas spēkā 10. (desmitajā) dienā, bet attiecībā uz slimībām – 20. (divdesmitajā) dienā pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas.
- 39.** Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz vienu gadu, ja apdrošināšanas līgumā nav paredzēts citādi.
- 40.** Apdrošinātājam ir tiesības likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktā kārtībā izbeigt apdrošināšanas līguma darbību un neatmaksāt samaksāto apdrošināšanas prēmiju, ja:
- 40.1.** Apdrošinājumaņēmējs apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā un apjomā nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju vai tās daļu;
  - 40.2.** Apdrošinājumaņēmējs nav savlaicīgi paziņojis par apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanos un/vai nepiekrīt Apdrošinātāja piedāvātajām līguma izmaiņām, kas pamatotas ar apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanos. Apdrošinātāja rekomendāciju nepildīšana tiek pielīdzināta apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanai.
  - 40.3.** Apdrošinātājs un/vai apdrošinājumaņēmējs ir sniedzis nepatiesu, nepārbaudāmu vai iedomājamu informāciju apdrošināšanas pieteikumā.

VI. Apdrošinājuma summa un apdrošināšanas prēmija

- 41.** Apdrošinājuma summas apmēru nosaka Apdrošinātājs, vadoties no Apdrošinājumaņēmēja sniegtajām ziņām par apdrošināšanas objekta faktisko vērtību. Risku, ka apdrošināšanas objektam ir cita faktiska vērtība, uzņemas apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs. Ja apdrošinājumaņēmēja sniegta informācija par apdrošināšanas objektu ir nepareiza, tiek ievēroti virsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas noteikumi saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanas līgumu".
- 42.** Gadījumā, ja Apdrošinātais iegādājies vēl citus mājdzīvniekus vai bišu saimes, kuras saskaņā ar šiem noteikumiem ir apdrošināšanas objekts, tiek noslēgta papildus vienošanās par grozījumiem apdrošināšanas polisē un tiek aprēķināta papildus apdrošināšanas prēmija.
- 43.** Apdrošināšanas prēmijas apmēru nosaka Apdrošinātājs, vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju un ņemot vērā apdrošinājumaņēmēja izvēlētos apdrošinātos riskus, apdrošinājuma summu, Apdrošinātāja noteikto tarifa likmi un apdrošināšanas līguma darbības laiku.

44. Apdrošinot apdrošināšanas objektu pret zādzības un laupīšanas gadījumiem, apdrošināšanas prēmiju nosaka, pielietojot atsevišķas tarifa likmes un nosakot Apdrošinātā paša risku – ekscesu.
45. Apdrošināšanas prēmija tiek samaksāta ar vienreizēju maksājumu par visu apdrošināšanas līguma darbības laiku, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādi.
46. Apdrošinājuma ņēmējs apdrošināšanas prēmiju var samaksāt skaidrā naudā Apdrošinātāja kasē vai Apdrošinātāja pārstāvim vai ar pārskaitījumu uz Apdrošinātāja norēķinu kontu. Apdrošināšanas prēmijas dalītā maksājuma gadījumā maksāšanas veidus var kombinēt, taču katras atsevišķas prēmijas daļas samaksai izmantojams tikai viens maksāšanas veids.
47. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā apdrošinātā riska iestāšanās iespējamība ir palielinājusies vai samazinājusies, Puses var vienoties par apdrošināšanas līguma noteikumu grozīšanu, attiecīgi palielinot vai samazinot apdrošināšanas prēmijas apmēru. Ja Puses nevar vienoties, apdrošināšanas līgums tiek izbeigts likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajā kārtībā.

VII. Pušu rīcība pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās

48. Apdrošinājuma ņēmēja un/vai Apdrošinātā pienākumi pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir:
  - 48.1. nekavējoties un ne vēlāk kā nākošajā darba dienā pēc apdrošinātā riska iestāšanās paziņot par notikušo kompetentām institūcijām, kas var apstiprināt apdrošināšanas gadījuma iestāšanos (policija, veterinārais dienests);
  - 48.2. nekavējoties un ne vēlāk kā nākošajā darba dienā pēc apdrošinātā riska iestāšanās paziņot pa to Apdrošinātājam, un ne vēlāk kā divu darba dienu laikā pēc paziņojuma iesniegt rakstisku iesniegumu, sniedzot ziņas par apdrošinātā riskā iestāšanās apstākļiem, vietu, laiku, iesaistītajām personām, riska iedarbību un apdrošinātiem objektiem un tās sekām. Apdrošinātājs pēc saviem ieskatiem var uzdot jebkurus papildus jautājumus nepieciešamās informācijas iegūšanai. Minētajam iesniegumam jāpievieno šādi dokumenti:
    - 48.2.1. dokumenti, kas apstiprina faktisko zaudējumu apmēru (piemēram – bojāgājuš apdrošināšanas objekta faktisko vērtību apliecinošs dokuments, pirkuma – pārdevuma līgums u.tml.);
    - 48.2.2. apdrošināšanas polise (uzrādīšanai) un dokuments, kas apstiprina apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksu;
    - 48.2.3. citi dokumenti pēc Apdrošinātāja pieprasījuma.
  - 48.3. nekavējoties veikt visus iespējamus glābšanas pasākumus, lai novērstu un/vai samazinātu zaudējumu apmēru.
49. Apdrošinājuma ņēmēja un/vai apdrošinātā saistību izpildes vieta ir apdrošinātāja galvenais birojs Antonijas ielā 23, Rīgā, LV-1010 parastajos darba laikos (darba dienā no pulksten 09.00 līdz 18.00).
50. Apdrošinātājs var noteikt citu saistību izpildes vietu, ja apdrošinātājam ir filiāle vai asistējošais apdrošinātājs, kas atrodas tuvāk apdrošinājuma ņēmēja un/vai apdrošinātā dzīves vietai un/vai apdrošinātā objekta atrašanās vietai.
51. Apdrošinātājam ir tiesības patstāvīgi vākt dokumentus, kas apstiprina apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un Apdrošinātājam radīto zaudējumu apjomu.

VIII. Apdrošināšanas atlīdzība, tās apmērs un izmaksas kārtība

52. Apdrošināšanas atlīdzības apmēru nosaka Apdrošinātājs, ņemot vērā apdrošināšanas objekta vērtību, apdrošinājuma summu, Apdrošinātā paša risku, citus zemāk minētos nosacījumus, un pamatojoties uz:
  - 52.1. Apdrošinātā iesniegumu (noteikumu 49.punkts);
  - 52.2. kompetentas institūcijas izziņu vai citu dokumentu, kas apstiprina apdrošināšanas gadījuma iestāšanās faktu, vietu un laiku.
53. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs atbilst apdrošināšanas gadījuma rezultātā Apdrošinātājam radīto zaudējumu apmēram un nepārsniedz apdrošinājuma summu.
54. Par bojāgājušu apdrošināšanas objektu apdrošināšanas atlīdzību izmaksā apdrošināšanas polisē norādītās apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot apdrošināšanas līgumā noteikto Apdrošinātā paša risku, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādi.
55. Apdrošināšanas objekta zādzības vai laupīšanas gadījumā no apdrošinājuma summas atskaita Apdrošinātā paša risku, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādi.
56. Par apdrošināšanas objektiem, attiecībā pret kuriem piemērota piespiedu likvidācija (nokaušana), apdrošināšanas atlīdzību izmaksā, no apdrošinājuma summas atskaitot līgumā noteikto ekscesa summu, kā arī summu, kas saņemta par uzturam derīgo gaļu un ādām pēc tirgus cenām. Ja gaļa atzīta par pilnīgi nederīgu uzturam un apdrošināšanas objekta piespiedu likvidēšana (nokaušana) izdarīta sanitārā kautuvē, tad apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama kā par bojāgājušu apdrošināšanas objektu.
57. Ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu netika apdrošināti visi saimniecībā esošie veselie vienas sugas dzīvnieki, tad izmaksājamās apdrošinājuma atlīdzības summu par vienu apdrošināšanas objektu aprēķina, dalot apdrošinājuma summu uz visiem attiecīgās sugas dzīvniekiem.
58. Ja dzīvniekus apdrošinājuši vairāki apdrošinātāji, tad apdrošināšanas atlīdzību izmaksā proporcionāli katrā apdrošināšanas līgumā norādītajai apdrošinājuma summai, nepārsniedzot apdrošināšanas objekta vērtību apdrošinātā riska iestāšanās brīdī.

- 59.** Apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātājs neizmaksā, ja:
- 59.1.** Apdrošinājumaņēmējs maldinājis Apdrošinātāju un sniedzis nepatiesu informāciju, aizpildot apdrošināšanas pieteikumu;
  - 59.2.** Apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs vai to pilnvarota persona nav izpildījusi kādu no 49. panta pienākumiem;
  - 59.3.** par apdrošināšanas objekta zādzību vai laupīšanu nekavējoties netika paziņots policijai, vai policija neapstiprina zādzības vai laupīšanas faktu;
  - 59.4.** apdrošināšanas objekta – bišu saimes gājušas bojā ziemas periodā nepietiekamas vai nekvalitatīvas barības, grauzēju iekļūšanas, sliktas vai nepareizas iezīmošanas rezultātā;
  - 59.5.** apdrošināšanas objekta bojāejas iemesls ir nepareiza uzturēšana, kopšana, ēdināšana vai veterinārā dienesta rīkojumu nepildīšana;
  - 59.6.** Apdrošinātais nav paziņojis Apdrošinātājam par apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanos un/vai nav izpildījis apdrošinātāja noteiktās rekomendācijas.
- 60.** Ja apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta faktisko vērtību, atlīdzību izmaksā tādā proporcijā, kāda ir starp apdrošinājuma summu un apdrošināšanas objekta vērtību.
- 61.** Ja izmaksātā atlīdzība ir mazāka par apdrošinājuma summu, līgums paliek spēkā līdz termiņa beigām, bet apdrošinājuma summa samazinās par izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu. Šis noteikums nav spēkā vienīgā apdrošināšanas objekta bojāejas gadījumā.
- 62.** Ja zaudējums nepārsniedz Apdrošinātā pašā riska apmēru vai ir vienāds ar to, Apdrošinātājs neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību.
- 63.** Ja Puses ir vienojušās par apdrošināšanas prēmijas samaksu pa daļām, un apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī tā nav samaksāta pilnā apmērā, to ietur no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības neatkarīgi no tā, vai ir iestāties samaksas termiņš, vai nav.
- 64.** Pēc Pušu vienošanās Apdrošinātājs, pirms veikta pilnīga zaudējumu aprēķināšana, var izmaksāt apdrošināšanas atlīdzības daļu tādā apmērā, kādu neapstrīd neviena no Pusēm.
- 65.** Ja Apdrošinātais daļēji vai pilnībā ir saņēmis no trešās personas atlīdzību par nodarītajiem zaudējumiem, Apdrošinātājs ir atbrīvots no pienākuma izmaksāt zaudējuma atlīdzību par šo summu. Ja vainīgā persona daļēji vai pilnībā atlīdzinājusi Apdrošinātājam nodarītos zaudējumus, bet Apdrošinātājs jau izmaksājis atlīdzību par trešās personas nodarījumu apdrošināšanas objektam, Apdrošinātājam jāatgriež saņemtā atlīdzība Apdrošinātājam.
- 66.** Izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā Apdrošinātājs pārņem prasības tiesības, kādas ir Apdrošinājumaņēmējam pret personu, kas ir atbildīga par apdrošināšanas objekta bojāeju. Savas tiesības uz regresa prasību Apdrošinātājs var izmantot likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktajā kārtībā.
- 67.** Apdrošinātājam ir jāpieņem lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu to izmaksāt 1 (viena) mēneša laikā pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas. Gadījumā, ja lēmuma pieņemšanai apdrošinātājam ir nepieciešama informācija no valsts pārvaldes vai tiesu iestādēm, apdrošinātājs minēto termiņu var pagarināt tik ilgi, kamēr nesāņem minētos dokumentus. Par pieņemto lēmumu Apdrošinātājs paziņo Apdrošinātājam, paziņojumā norādot apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas kārtību.
- 68.** Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas noraidīšanas gadījumā Apdrošinātājs par to paziņo Apdrošinātājam 1 (viena) mēneša laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

X. Strīdu izšķiršanas kārtība.

- 69.** Ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs apstrīd apdrošinātāja saistību izpildi, kas izriet no Līguma, sūdzības ir adresējamas rakstveidā apdrošinātāja galvenajam birojam Antonijas ielā 23, Rīgā, LV-1010.
- 70.** Apdrošinātājs 1 (viena) mēneša laikā kopš apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā rakstveida sūdzības saņemšanas dienas rakstveidā nosūta viņam atbildi.
- 71.** Ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātājs nav apmierināts ar apdrošinātāja atbildi, apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais ir tiesīgs šajos noteikumos noteiktajā kārtībā celt prasību pret apdrošinājumaņēmēju, tomēr apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātais nav tiesīgs celt prasību pret apdrošinātāju, kamēr nav notecējis termiņš apdrošinātāja atbildes nosūtīšanai uz apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā sūdzību.
- 72.** Jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no Līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību tiks galīgi izšķirta Tirdzniecības Rūpniecības un Būvniecības šķīrējtiesā (Dzirnavu iela 34a-2, Rīga, LV-1010) saskaņā ar tās reglamentu un, piemērojot Latvijas Republikas likumdošanas aktus, ja vien speciālajos noteikumos nav noteikta citāda kārtība.
- 73.** Visas apdrošināšanas tiesiskās attiecības, kas izriet no Līguma un kas nav regulētas šajos Noteikumos, apspriežamas saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem, tai skaitā pamatojoties uz Civillikumu (turpmāk tekstā – CL) un likumu "Par apdrošināšanas līgumu".
- 74.** Ja šajos Noteikumos ir atsaucies uz normatīvajiem aktiem, bet pēc šo Noteikumu reģistrācijas Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisijā tie ir grozīti, tiek piemērotas tās normas, kas bijušās spēkā šo Noteikumu reģistrācijas LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijā laikā, ja vien normatīvo aktu grozījumiem nav imperatīvs raksturs.